

Sözleşme karşılığında elde edilen bedelin, ilgili takvim yılı ticari kazancının tespitinde gelir olarak dikkate alınması hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.25.15.01-2010-GVK-2318-2-2
Tarih	04.04.2011

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

ERZURUM VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü

Sayı :B.07.1.GİB.4.25.15.01-2010-GVK-2318-2-2

04/04/2011

Konu : Sözleşme karşılığında elde edilen bedelin, ilgili takvim yılı ticari kazancının tespitinde gelir olarak dikkate alınması hk.

İlgide kayıtlı özelge talep formunda, ... A.Ş. ile yapmış olduğunuz 5 yıllık sözleşme gereği 03.02.2010 tarihli faturaya istinaden tarafınıza ödenecek olan 1.000.000.-TL'nin defter kayıtlarınıza tamamının bir defada mı yoksa 5 yıllık sözleşme gereği 5 yıla bölünmek suretiyle mi intikal ettirileceği hususunda Başkanlığımız görüşü sorulmaktadır.

Söz konusu sözleşmeye göre ... A.Ş.'nin tarafınıza yapacağı ödeme; bayinizce söz konusu şirketin belirleyeceği yerden satın alınacak akaryakıt, madeni yağlar ve bu şirketçe üretimi veya dağıtımı yapılan diğer malları evsafını değiştirmeden kesintisiz olarak bulundurma, teşhir etme, satma gibi yükümlülüklerinizin karşılığını teşkil etmekte olup, bu ödeme ticari faaliyetinizin bir unsurunu oluşturmaktadır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 37 nci maddesinde, her türlü ticari ve sınai faaliyetlerden doğan kazançların ticari kazanç olduğu belirtilmiş olup, aynı Kanunun 38 inci maddesinin birinci fıkrasında, bilanço esasına göre ticari kazancın, teşebbüsteki özsermayenin hesap dönemi sonunda ve başındaki değerleri arasındaki müsbet fark olduğu, bu dönem zarfında sahip veya sahiplerce işletmeye ilave olunan değerlerin bu farktan indirileceği, işletmeden çekilen değerlerin ise farka ilave olacağı, ticari kazancın bu suretle tespit edilmesi sırasında, Vergi Usul Kanununun değerlemeye ait hükümleri ile bu Kanunun 40 ve

41 inci maddeleri hükümlerine uyulacağı hüküm altına alınmıştır.

Diğer taraftan, ticari kazancın tespitinde iki temel ilke geçerlidir. Bunlar "dönemsellik ilkesi" ile "tahakkuk esas ilkesi"dir. Tahakkuk esas ilkesinde, gelir veya giderin miktar ve mahiyet itibariyle kesinleşmiş olması yani geliri veya gideri doğuran işlemin tekemmül etmesinin yanı sıra, miktarının ve işlemde kaynaklanan alacağın veya borcun ödeme şartlarının da belirlenmiş olması gereklidir. Bu esas dikkate alındığında bir gelir veya gider unsurunun özel bir düzenleme bulunmadığı sürece, mahiyet ve tutar itibariyle kesinleştiği dönemin kazancının tespitinde dikkate alınması gerekmektedir. Dönemsellik ilkesi ise bu gelir veya giderin ilgili olduğu döneme intikalinin sağlanmasıdır.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, sözleşme karşılığında tarafınıza ödenecek olan bedelin, kira sözleşmesi ile ilişkilendirilmeksizin tahakkuk ettiği 2010 takvim yılı ticari kazancınızın tespitinde gelir olarak dikkate alınması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 16.09.2026